

IZVEÅ TAJ: Kontrola kvaliteta vazduha na teritoriji Grada Vranja u julu 2017.god

11.08.2017

Kontrola kvaliteta vazduha na teritoriji Grada Vranja vrÅji se na dva merna mesta. Jedno merno mesto se nalazi u Zavodu za javno zdravlje Vranje u Vranju u blizini centra grada, a drugo merno mesto je u krugu Osnovne Åkole "Svetozar MarkoviÄ‡" u Vranju. Pri izboru mernih mesta vodilo se raÄ•una o rasporedu i vrsti izvora zagaÅ'ivanja, gustine naseljenosti, specifnosti terena i meteoroloÅjkih uslova. Na oba merna mesta vrÅji se sistematsko dnevno merenje osnovnih zagaÅ'uÅ'ih materija SO₂, Ä•aÄ'i, kao i NO₂ (imisiona merenja). TakoÄ'e se na oba merna mesta vrÅji analiza aerosedimenta u meseÄ•nim uzorcima padavina, gde se odreÅ'uju i ukupne taloÅ¾ne materije. Procena zagaÅ'enosti vazduha, odnosno graniÄ•ne vrednosti, tolerantne vrednosti, maksimalno dozvoljene vrednosti imisije za pojedine parametre aerozagaÅ'enja baziraju se na vaÅ¾eÅ'itim zakonskim propisima (Zakon o zaÅjiti vazduha Sl. Glasnik R.S. 36/09, Uredbi o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.11/10, i Uredbi o izmenama i dopunama Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.75/2010 i 63/2013). Å Å Å Å

Å Izvori

zagaÅ'enja vazduha su procesi sagorevanja fosilnih goriva u individualnim kuÅtlima, kotlarnicama, procesi u industrijskim postrojenjima, izdunvi gasovi saobraÅtajnih vozila i dr. U zimskim mesecima kada je sezona loÅ¾enja dolazi do poveÅtanih koncentracija zagaÅ'uÅ'ih materija. Tome doprinose i meteoroloÅjki uslovi: niska temperatura, poveÅvana vlaÅ¾nost i poveÅtani atmosferski pritisak.

Svaka od

zagaÅ'uÅ'ih materija ima specifiÄ•an mehanizam delovanja na zdravlje ljudi. NajÅ•eÅ•te dolazi do nadraÅ¾aja respiratorih puteva, oteÅ¾anog disanja, kaÅijanja, oseÅtaja stezanja u grudima, suzenja oÄ•iju, pojaÄ•ane sekrecije iz nosa. U vreme kada je poveÅtana koncentracija ovih materija, osobe sa srÄ•anim i pluÅtним oboljenjima, starije osobe, trudnice i deca treba da izbegavaju bilo kakvu aktivnost na otvorenom. Ostali deo stanovniÅjtva bi trebalo da izbegava produÅ¾enu i napornu fiziÅku aktivnost na otvorenom prostoru.

REZULTATI ISPITIVANJA

Å

Sumpor dioksid

Å Å Å Å Å Å Å Å Å

U julu 2017.god. izvrÅjena

su ukupno 62 dnevnaÅ merenjaÅ SO₂ na 2 merna mesta, 31Å na mernom mestu u ZZJZ u Vranju i Å 31 na mernom mestuÅ u O.Å .â€œS. MarkoviÄ‡â€œ u Vranju.

U julu 2017. god. nije bilo vrednosti koncentracija SO₂ preko granične vrednosti imisije za jedan dan, kao ni preko tolerantne vrednosti imisije za jedan dan na mernim mestima u ZZJZ u Vranje i O.Š. S. Marković u Vranju.

Granična vrednost, kao i tolerantna vrednost imisije za SO₂ za jedan dan iznosi 125 µg/m³/dan .

Â

ÄŒaÄ‘

Â Â Â Â Â Â Â Â

U julu 2017. god. izvršena su ukupno 62 dnevna merenja Ä•aÄ‘i na 2 merna mesta, 31 na mernom mestu u ZZJZ u Vranju i 31 na mernom mestu u O.Š. Svetozar Marković u Vranju.

U julu 2017.god. na mernom mestu u ZZJZ u Vranju nije bilo izmerenih koncentracija Ä•aÄ‘i preko maksimalno dozvoljene vrednosti imisije za jedan dan, kao i na mernom mestu u O.Š. Svetozar Marković.

Maksimalno dozvoljena vrednost imisije za Ä•adi za jedan dan iznosi 50 µg/m³/dan .

Â

Azot dioksid

Â

U julu 2017.god. izvršena su 62 dnevna merenja azot dioksida na 2 merna mesta, 31 na mernom mestu u ZZJZ u Vranju i 31 na mernom mestu u O.Š. S. Marković u Vranju. Å

U julu 2017.god. nije bilo vrednosti koncentracija NO₂ preko granične vrednosti imisije za jedan dan, kao ni preko tolerantne vrednosti imisije za jedan dan, ni na jednom od dva navedena merna mesta.

Â Â Â Â Â Â Â Â Granična vrednost imisije za azot dioksid za

jedan dan iznosi $85 \mu\text{g}/\text{m}^3/\text{dan}$, a tolerantna $125 \mu\text{g}/\text{m}^3/\text{dan}$.

Â

Â

Â Â Â Â Â Â Â Aerosediment

Â

U julu 2017. god. analiza

aerosedimenta u meseÄ•nim uzorcima padavina nije raÄ‘ena na mernom mestu u O.Å .â€œS. MarkoviÄ‡â€œ u Vranju, kao ni na mernom mestu u ZZJZ u Vranju zato Ä¡to nije bilo sedimenta u sedimentatorima postavljenim na ova dva merna mesta.

Â

Â

PRIKAZ REZULTATA ISPITIVANJA SO₂, ÄŒEADJI I NO₂ U
VAZDUHU U $\mu\text{g}/\text{m}^3/\text{dan}$ U JULU 2017.GOD. PO MERNIM MESTIMA

Â

Parametar

Â

Zavod za javno zdravlje Vranje

O.Å .â€œSvetozar MarkoviÄ‡â€œ Vranje

Â

Â

Â

Â Â Â Â Â Â Â SO2

Broj merenja

31

31

Srednja vrednost

7,6

6,9

Minimum

3,7

3,5

Maksimum

14,1

13,5

Medijana

7,8

7,3

C98

13,0

9,6

Broj dana
>GVI

0

0

Broj dana > TVI

0

0

Â

Â

Â

Â Â Â Â Â Â ÄŒADJ

Broj merenja

31

31

Srednja vrednost

6,6

6,2

Minimum

6,4

6,0

Maksimum

8,1

6,4

Medijana

6,5

6,2

C98

6,7

6,4

Broj dana
>MDV

0

0

Â

Â

Â

Â

Â Â Â Â Â NO2

Broj merenja

31

31

Srednja vrednost

8,6

7,0

Minimum

3,6

2,8

Maksimum

13,6

10,4

Medijana

8,3

7,1

C98

13,1

10,2

Broj dana
>GVI

0

0

Broj dana > TVI

0

0

Â

Â

PRIKAZ Â REZULTATA Â ISPITIVANJA Â AEROSEDIMENTA Â U Â JULU Â 2017.GOD. U Â mg/mÂ²/dan

Parametri

Â

Zavod
za javno zdravlje Vranje

O.Â .â€œSvetozar MarkoviÃ‡â€œ Vranje

Â

Ukupne
taloÃ¾ne materije

Broj
merenja

1

Â

1

Vrednost

/

/

> MDV

/

1

Â

Â

DR
NEVENKA STANOJKOVIÄT

Spec.higijene

DEJAN
JOVANOVIĆ

Spec.toksikologije